

אמר, בקרבן יש עשן, ויש ריח, ויש ריח ניחח. עשן הוא מצד הדין, זהו שכתוב (דברים כט) כי אז יעשן אף ה'. (תהלים יח) עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל. ריח ניחחי, רחמים. (שיר השירים ז) וריח אפך כתפוחים.

אמר הרוצה הנאמן, והרי שניהם - עשן וריח - הם באף, והפסוקים מעידים. אחד, עלה עשן באפו. והשני, וריח אפך כתפוחים. ולמה נקרא אחד עשן דין, והשני רחמים? אלא, בחטם יש שני חלונות, ונאמר בשמאל, עלה עשן באפו. מה עלה? אלא מהלב שהוא בשמאל, כנגד גבור. מזמין יורדת אליו רוח לקררו ולשפף רגזו, מצד החסד, ששם המוח. חכמה לזמין - הרוצה להחכים ירדים. בינה בלב, כלפי שמאל - הרוצה להעשיר יצפין. ולכן עלה עשן באפו, מבינה לחכמה, שהיא לזמין, ומקבלו בחדוה, כנגון הלויים.

ועשן זה לא עולה, אלא על ידי אש שדולק בעצים, שהם איברים מלאים מצוות, עצי עולה. בעלי תורה, תורה שהיא נדלקת בהם, אש בחזק הגבורה, ועלה עשן בהם. כפינה עשן המערכה.

וכמשעורה לאף, נקרא קטרת, זהו שכתוב (דברים אב) ושימו קטורה באפך. ואין המבטל מות בעולם כמו קטרת, שהיא קשור הדין ברחמים עם ריח ניחוח באף. תרגום של קשר - קטירו. אמר רבי יהודה, אשרי חלקנו שהרוחנו דברים נסתרים בגלוי. עוד אמר מגורה הקדושה, שאחר התפלה, שהיא כמו קרבן, מי שיאמר פטום הקטרת אחר תהלה לדוד, מבטל מות מן הבית.

אמר רועה הנאמן, כעת צריך לדעת איך התקינו תפלות כנגד קרבנות. אלא שלש תפלות, כנגד את הפכש האחד מעשה בבקר - זו תפלת שחרית, שנאמר בה (בראשית ט) וישכם אברהם בבקר

לחמי לאשי ריח ניחוחי. רבי יהודה אמר, בקרבנא אית עשן, ואית ריח, ואית ריח ניחח, עשן איהו מסטרא דדינא, הדא הוא דכתיב, (דברים כט) כי אז יעשן אף יי. (תהלים יח) עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל. ריח ניחחי, רחמי. (שיר השירים ג) וריח אפך כתפוחים.

אמר רעיא מהימנא, והא תרווייהו עשן וריח, אינון באף, וקראין סהדין. חד, עלה עשן באפו. ותנינא, וריח אפך כתפוחים. ואמאי אתקרי חד עשן דינא ותנינא רחמי. אלא, בחוטמא אית תרין חלונין, ואתמר בשמאלא, עלה עשן באפו, מאי עלה. אלא מלבא דאיהו בשמאלא, לקבל גבור. מימינא נחית רוחא לגביה, לקררא ליה, ולשפכא רוגזיה, מסטרא דחסד, דתמן מוחא. חכמה לימינא, הרוצה להחכים ירדים. בינה בלבא, כלפי שמאלא, הרוצה להעשיר יצפין. ובגין דא עלה עשן באפו, מן בינה לגבי חכמה, דאיהי לימינא, ומקבל ליה בחדוה, כנגונא דליואי.

והאי עשן לא סליק, אלא על ידי אש, דאדליק בעצים, דאינון אברים מליין פקודין, עצי עולה. מארי תורה, אורייתא דאיהי אדליקת בהון, אש בתוקפא דגבורה, ועלה עשן בהון. כפינה עשן המערכה.

ומדסליקת לאף, אתקרי קטרת, הדא הוא דכתיב, (דברים אב) ושימו קטורה באפך. ולית דבטיל מותנא בעלמא, פקטרת, דאיהו קשורא דדינא ברחמי, עם ריח ניחוח באף. תרגום דקשר קטירו. אמר רבי יהודה, ופאה חולקנא דרווחנא מלין סתימין באתגלייא. עוד אמר בוצינא קדישא, דבתר דצלותא איהי כקרבנא, מאן דיימא פטום הקטרת, בתר תהלה לדוד, בטיל מותנא מביתא.

אמר רעיא מהימנא, כען בעי למנדע, איך אתקינו צלותין לקבל קרבנין. אלא תלת צלותין, לקבל את הפכש האחד מעשה בבקר, דא צלותא דשחרית, דאתמר בה,

אמר רועה הנאמן, כעת צריך לדעת איך התקינו תפלות כנגד קרבנות. אלא שלש תפלות, כנגד את הפכש האחד מעשה בבקר - זו תפלת שחרית, שנאמר בה (בראשית ט) וישכם אברהם בבקר